

Ken uzelve!

Autobiografisch schrijven

13 - 17 augustus

Docenten: Christien Brinkgreve en Babs van den Bergh
Gastdocent: Daan Roovers

'Ken uzelve.' Socrates beschouwde het als de belangrijkste aansporing die hij tijdens zijn leven had ontvangen. Deze filosofische opdracht mag eeuwenoud zijn, maar zelfkennis is in deze tijd, waarin we meer mogelijkheden hebben dan ooit, ook geen overbodige luxe. Het behoort tot de noodzakelijke uitrusting om zich goed te kunnen redden. Want hoe valt er goed te kiezen zonder inzicht in onze eigen vermogens en onvermogens, in onze passies en drijfveren? Voor wie wil leven naar de idealen van zelfbepaling, ontplooiing en eigen verantwoordelijkheid, moet kennis van zichzelf het uitgangspunt zijn.

De vraag 'wie ben ik?' wordt gedurende deze week op twee verschillende manieren behandeld. Door filosofische, psychologische en sociologische literatuur te bespreken en te lezen komen verschillende perspectieven op het zelf aan bod. Maar omdat de beantwoording van de vraag 'wie ben ik?' per definitie niet aan anderen kan worden overgelaten, gaan we ook dagelijks bij onszelf te rade. In schrijfsessies werken we aan een essay over onszelf, met behulp van vragen als: Wat zijn belangrijke ervaringen geweest die hebben gemaakt tot wie ik ben? Ben ik een kind van mijn generatie? Wat heeft het leven mij geleerd? Wie horen er bij mij?

Deze week vormt de ideale combinatie van luisteren, lezen, spreken en schrijven. En u heeft straks één ding op Socrates voor: hij liet geen letter na...

Programma

Maandag 13 augustus

- 10.00 uur Aankomst & ontvangst
- 10.30 uur Inleiding: Gestalten van het ik – Over Autobiografie en Filosofie. Toelichting op de schrijfoopdracht: Wie ben ik? Waarover wil ik schrijven?
- 13.30 uur Schrijven aan het essay
- 15.30 uur Plenaire bespreking van de eerste pogingen
- 20.00 uur Het lezen van autobiografische, filosofische teksten, onder andere van: Augustinus, Montaigne en Descartes.

Dinsdag 14 augustus

- 09.30 uur Opkomst van het zelf - Emancipatie als proces van ontdekking en ontwikkeling van het zelf – het schrijven van het verhaal en het herschrijven van de geschiedenis. Een sociologische analyse
- 11.30 uur Docentenspreekuur
- 13.30 uur Schrijven aan het essay
- 15.30 uur Schrijfoefeningen en bespreken van de essays in wording (plenair)
- 20.00 uur Filosofische problemen met het zelf; Zelfkennis als opdracht, ethiek van het zelf, solipsisme, de uitwassen van het 'ik', uitmondend in een beschouwing over de "Tijdsdiagnose als zelfportret". College aan de hand van filosofische teksten.

Woensdag 15 augustus

- 09.30 uur Zelfkennis en zelfsturing - Psychologie van de autobiografie. Met noties als narrativiteit, de wording van het verhaal en de eigen stem, probleem van de erkenning en de psychoanalytische duiding van de autobiografie. Hoe schrijven helpt bij zelfkennis en waarom zelfkennis nodig is voor schrijven.
- 11.30 uur Docentenspreekuur
- 15.30 uur Schrijf oefeningen en bespreken van de essays in wording (plenair)
- 20.00 uur Wie is Connie Palmen? College over het gebruik van autobiografische elementen in het werk van Connie Palmen. - *Daan Roovers*

Donderdag 16 augustus

- 09.30 uur De waarde van zelfkennis – Beschouwing over de verschillende methoden om tot zelfkennis te komen: het schrijven van een autobiografie, psychotherapie, psychologische tests, mediteren en de filosofische praktijk.
- 11.30 uur Docentenspreekuur
- 13.30 uur Schrijven aan het essay
- 15.30 uur Schrijf oefeningen en bespreken van de essays in wording (plenair)
- 20.00 uur Het lezen van autobiografische, filosofische teksten (deel 2), onder andere van Hume, Popper & Sartre

Vrijdag 17 augustus

- 08.30 uur Inleveren essays
- 09.30 uur Lezen van elkanders essays
- 11.00 uur Plenaire bespreking van de eindproducten
- 12.30 uur Afsluitende lunch

Personalia

Drs. Babs van den Bergh is filosoof en ambtenaar. Zij is in gelijke mate geïnteresseerd in fictie, (auto)biografie en filosofie. Zij geeft met enige regelmaat workshops over schrijftechnieken, essayistiek en filosofie.

Prof. dr. Christien Brinkgreve is socioloog en hoogleraar Sociale Wetenschappen aan de Universiteit Utrecht. Zij schrijft essays, columns en boeken over vrouwen en mannen, ouders en kinderen, en plaatst hun ervaringen in de context van de tijd waarin ze leven. In Leiden gaf ze enkele jaren een cursus essay schrijven (LAK theater).

Drs. Daan Roovers is hoofdredactrice van *Filosofie Magazine* en heeft een aantal publicaties over Connie Palmen op haar naam staan.

Kosten

Arrangement 1: € 535,50 (cursus, koffie/thee, 5 maal lunchbuffet, 4 maal diner incl. 2 drankjes)

Arrangement 2: € 695,50 (arrangement 1 + 1-persoonskamer & ontbijtbuffet)

Vrienden van de ISVW: €13,50 korting

Personen tot 30 jaar krijgen 40% korting op het cursusgeld